Arfarniad Cynaliadwyedd Integredig (ACI) ar gyfer Cynllun Datblygu Lleol Newydd Blaenau Gwent

Adroddiad ACI Cychwynnol – Crynodeb Annhechnegol

Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent

Rhagfyr 2019

Paratowyd ar gyfer:

Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent

Paratowyd gan:

AECOM

Tabl y Cynnwys

1. Cyflwyniad .... Error! Bookmark not defined.

2. Gwneud cynlluniau/ ACI hyd yn hyn 6

3. Cagliadau arfarnu hyd yn hyn 19

4. Y camau nesaf a monitro 23

Cyflwyniad

Opsiwn twf	Lefel tai a chyflogaeth
Opsiwn 3 – Twf uchel (yn seiliedig ar amcanestyniadau byrdymor, tymor canolig a hirdymor wedi'u haddasu gan PopGroup)	Poblogaeth : 1,996 i 5,009 o gynnydd (2.9% i 7.2% o dwf) Tai: 141 - 226 y flwyddyn (Cyfanswm 2,115 - 3,390) Cyflogaeth : -3 i 74 y flwyddyn (Cyfanswm -45 i 1,110 o swyddi)

Lleoliad y twf

2.5 Nododd y Cyngor dri opsiwn lefel uchel posib ar gyfer dosbarthiad twf yn ystod cyfnod y cynllun yn y Papur Briffio Opsiynau Strategaeth Ofodol (2019). Mae'r rhain fel a ganlyn:

- Opsiwn 1 (CDLl presennol) - Gogledd (Glynebwy, Cwm, Tredegar, Trefil, Pochin, Bedwellte Pits.a B s.(n,-5d (y)16 B)2.3 s.(n,-5d (y)16 B7 0 Td(t)-1.1 1)0 g 0 Tca1nn1.7 (B)2.r.1 ()-12.Tj 8 (bw

Amgylchfyd Hanesyddol	Gradd	=	=	=
	Effaith arwyddcaol?	Nacoes	Nacoes	Nacoes
Tirwedd	Gradd	=	=	=
	Effaith arwyddcaol?	Nacoes	Nacoes	Nacoes
Newid Hinsawdd	Gradd	1	2	3

	Effaith arwyddcaol?	Nacoes	Nacoes	Nacoes
Cydraddoldebau, amrywiaeth a chynhwysiant cymdeithasol	Gradd	1	2	3
	Effaith arwyddcaol?	Nacoes	Nacoes	Nacoes
Trafnidiaeth a symudiad	Gradd	1	2	3
	Effaith arwyddcaol?	Nacoes	Nacoes	Nacoes
Adnoddau Naturiol	Gradd	=	=	=
	Effaith arwyddcaol?	Nacoes	Nacoes	Nacoes
Bio amrywiaeth a Geoamrywiaeth	Gradd	2	2	1
	Effaith arwyddcaol?	Ansicr	Ansicr	Nacoes
Amgylchfyd Hanesyddol	Gradd	=	=	=
	Effaith arwyddcaol?	Nacoes	Nacoes	Nacoes
Tirwedd	Gradd	1	1	2
	Effaith arwyddcaol?	Nacoes	Nacoes	Nacoes
Newid Hinsawdd	Gradd	3	2	1
	Effaith arwyddcaol?	Ansicr	Ansicr	Ansicr

2.16 Canfu’r arfarniad nad oes fawr i wahaniaethu rhwng Opsiynau ar hyn o bryd o ran themâu ACI

Datblygu Strategaeth Ddewisol

2.26 Mae'r Bennod hon yn cyflwyno ymateb y Cyngor i arfarniad y dewisiadau amgen a rhesymau'r Cyngor dros ei ddewis dull yng ngoleuni'r arfarniad hwnnw a ffactorau eraill.

Amlinelliad o resymau'r Cyngor dros ei ddewis o strategaeth

Lefel twf

Tabl 7.1: Rhesymau amlinellol dros y dewis opsiwn twf

Opsiynau (math)	Rhesymau amlinellol
Opsiynau Twf	

	Fwrdeistref Sirol. Fe fyddai'r anghydbwysedd demograffig a'r diffyg cyfleoedd yn effeithio ar allu'r Fwrdeistref Sirol i adeiladu cymunedau cynaliadwy.
(Aneddleoedd) Cyfartaledd 10 mlynedd ar sail Aneddleoedd	Mae'r opsiwn hwn yn cynrychioli 'busnes fel arfer', sef cynnal y gyfradd adeiladu 10 mlynedd cyfartalog a fu, sef parhâd o'r tueddiad tuag at demograffeg sy'n heneiddio, er y byddai codiad bach yn y boblogaeth (1%). Fel gyda'r senario flaenorol, fe fyddai mabwysiadu'r senario hon fel y strategaeth twf ar gyfer y CDLLN yn cynrychioli methiant i fynd i'r afael â'r heriau o safbwynt economaidd a chymdeithasol. Ni fyddai'r cyfuniad o leihad ym mhoblogaeth rhannau o garfannau'r gweithlu a chynnydd yn y garfan dros 60 oed ddim yn ysgogi creu swyddi; yn hytrach, fe fyddai'n golygu all-lif o weithwyr a thrigolion o'r Fwrdeistref Sirol. Canlyniad hyn eto fyddai goblygiadau yn nhermau cadw pobl iau i fyw a gweithio oddi fewn i'r Fwrdeistref Sirol. Fe fyddai'r anghydbwysedd demograffig a'r diffyg cyfleoedd yn effeithio ar allu'r Fwrdeistref Sirol i adeiladu cymunedau cynaliadwy
(Aneddleoedd) Cyfartaledd 15 mlynedd ar sail Aneddleoedd	Mae'r opsiwn hwn yn cynrychioli 'busnes fel arfer', sef cynnal y gyfradd adeiladu 15 mlyne6 (l)-0.4rm'dd

Opsiynau (math)	Rhesymau amlinellol
Opsiwn 4: Twf Economaidd Cynaliadwy	Cyfunodd yr opsiwn hwn lefel uchel o dwf gyda strategaeth wasgaru. Perfformiodd y strategaeth hon yn dda yn nhermau cwrdd ag anghenion ehangach y boblogaeth. Fodd bynnag, perfformiodd yn wael yn nhermau datgarboneiddio, strategaethau ehangach, dyheuadau'r cynllun, argaeledd safleoedd ti llwyd, hygyrchedd at gyflogaeth, y gallu i gyflenwi, lleiha''r angen i deithio a goblygiadau amgylcheddol. Er fod lefel y twf a'r dobarthiad gofodol wedi derbyn cefnogaeth y rhanddeiliaid, canfyddwyd gwendidau yn y strategaeth yn ddiweddarach.

2.30 Yn dilyn ymgynghoriad gyda Llywodraeth Cymru ar yr opsiynau strategaethau gofodol uchod, lluniwyd opsiwn diwygiedig i fynd i'r afael â'r pryderon a'r gwendidau a nodwyd trwy'r asesiad:

Opsiynau (math)	Rhesymau amlinellol
Opsiwn 5 Twf Economaidd Cynaliadwy	Arweiniodd y pryderon ynghylch y gallu i gyflenwi'r lefel o dwf ac asesiad cynaliadwyedd yr aneddiadau at newidiadau i Opsiwn Strategaeth Twf Economaidd Cynaliadwy. Cymerwyd pen isa'r opsiwn twf uchel ymlaen fel y lefel o dwf i anelu amdani a nodwyd ffigwr newydd yn seiliedig ar aneddleoedd ar gyfer ffigwr y gofyniad tai. Mae newidiadau i'r hieracrchiaeth aneddiadau'n golygu bod twf bellach wedi'i canolbwyntio fwyfwy ar yr aneddiadau mwyaf cynaliadwy. Mae'r strategaeth yn perfformio'n rhesymol yn nhermau strategaethau cenedlaethol, goblygiadau amgylcheddol a ffactorau cymdeithasol a diwylliannol. Mae'r strategaeth yn perfformio'n dda yn nhermau strategaethu ehangach, dyheuadau'r cynllun, tir llwyd, y gallu i gyflenwi, hygyrchedd i gyflogaeth, lleihau'r angen i deithio. Yn gyffredinol, ystyrir y strategaeth fel un sy'n perfformio'n dda, ac hefyd yn seliedig ar y strategaeth mae'r rhanddeiliaid yn ei ffafrio.

Rhan 2: Beth ydy casgliadau'r ACI hyd yn hyn ?

Tabl 3.1: Crynodeb o gasgliadau'r arfarniad

Thema ACI	Sylwadau	Effaith arwyddocaol weddilliol a ragwelir ar hyn o bryd ?
Econom i a chyflogaeth	Mae'r Startegaeth Ddewisol yn cynnig cyflenwi tir cyflogaeth a chartrefi newydd i gwydd â'r anghenion a ganfyddwyd a darparu hyblygrwydd yn ystod cyfnod y cynllun. Yn gyffredinol, mae'r Startegaeth Ddewisol yn cefnogi dyheuadau twf y Cyngor yn ogystal â manteisio ar gyfleoedd sy'n codi o gynigion Bargen y Brifddinas, Gweithlu'r Cymoedd, y Cymoedd Technoleg, Parth Menter a'r Metro. Fel canlyniad, fe ddylai helpu cynyddu'r raddfa o weithgarwch, gostwng anweithgarwch economaidd a lleihau allgymudo ymysg y boblogaeth bresennol.	Oes - Cadarnhaol
Poblogaeth a chymunedau	Mae'r Strategaeth Ddewisol yn cynnig cyflenwi 2,115 o aneddiadau, gydag o leiaf 478 ohonyn nhw'n fforddiadwy, yn aneddleoedd mwyaf cynaliadwy'r Sir, gyda thwf yn bennaf wedi'i ganolbwyntio ar dair safle amlddefnydd strategol yng ngogledd ardal y cynllun yn Y Gwaith, Glynebwy, Coridor Gogleddol Glynebwy a Nant-y-glo. mae'r dosbarthiad enag wedi'i gefnogi gan nifer o bolisïau sy'n debygol o gyfrannu at effeithiau cadarnhaol mewn perthynas â darparu ystod o gartrefi mewn lleoliadau cynaliadwy a gwella ansawdd dylunio. Mae'r negeseuon allweddol o'r polisïau strategol perthnasol yn cynnwys: sefydlu ffafrio safleoedd tir llwyd dros feysydd glas; sicrhau bod tir ar gael ar gyfer adeiladwyr bach a chanolig i wneud yn siwr nad ydy'r cyflewni'n dod yn unig oddi wrth prif ddatblygwyr ar safleoedd strategol; sefydlu cyfleoedd i hygyrchu gwasanaethau a chyfleusterau lleol yn gynaliadwy mewn datblygiad newydd, ag; alinio datblygiad cartrefi newydd gyda datblygu tir cyflogaeth newydd.	Oes - Cadarnhaol
Iechyd a llesiant	Mae'r Strategaeth Ddewisol yn cynnig cyfleoedd i gysylltu datblygiadau newydd gyda'r rhywdweithiau isadeiledd cerdded, seiclo a Gwyrdd presennol ymhob un o'r prif aneddiadau, tra'n cynnig y potensial i sicrhau gwelliannau i'r rhwydweithiau hyntrwy'r broses ddatblygu. Lle bo'n bosib, mae'r Strategaeth Ddewisol yn cefnogi twf mewn lleoliadau lle mae'r potensial i allu cyrraedd nwyddau, gwasanaethau a chyflogaeth leol trwy opsiynau teithio iach, yn amodol ar fanylion dylunio a chynllunio'r safle. Mae hefyd yn cyfeirio'r rhan fwyaf o'r twf mewn tai i aneddiadau sydd â'r ystod ehangach o gyfleusterau gofal iechyd, gan olygu hefyd y bydd gofyn gwella'r cyfleusterau hynny fel bo'r angen trwy'r broses ddatblygu er mwyn parhau i ddarparu gwasanaeth o ansawdd uchel. Er y rhagwelir mai cadarnhaol fyddai'r effeithiau yn gyffredinol, ystyrir hi'n annhebygol y bydden nhw'n arwyddocaol o gofio graddfa'r twf.	Nacoes
Cydraddoldebau, amrywiaeth a chynhwysiant cymdeithasol	Mae polisïau strategol y Strategaeth Ddewisol yn datgan bod gwella hygyrchedd i wasanaethau allweddol o arwyddocâd i fynd i'r afael ag anghydraddoldebau ac amddifadedd, megis cyflogaeth, hyfforddiant a gofal iechyd, yn flaenoriaeth i'r CDLlN. Mae hyn yn cynnwys ffocws ar wella hygyrchedd at ganolfannau gwasanaethu trwy ddulliau trafnidiaeth cynaliadwy, ac ar gynllunio datblygiadau newydd fel y gall holl aelodau'r gymuned gyrraedd a defnyddio'r gwasanaethau cyfun hyn yn ddiogel a chyfleus. Tra bydd ymdrechion i leihau tlodi ac anghydraddoldeb, mynd i'r afael ag allgáu cymdeithasol h216 T19.3 (y)10ay7 (on)13.4 (i)-0.7 (l)12.6 (ei)-0.6 (ha)]TJ Mae hyT0 (ddoc)-2J ET(u new)19 g	

Thema ACI	Sylwadau	Effaith arwyddocaol weddilliol a ragwelir ar hyn o bryd ?
Adnoddau naturiol	Mae'r Strategaeth Ddewisol yn ffocysu mwyafrif y twf ar Lynebwy a'r prif aneddiadau, sy'n golygu y gall y bydd cyfleoedd i geisio cyflenwi ar safleoedd tir llwyd yn yr ardaloedd trefol presennol. Byddai hyn yn helpu cyfeirio datblygiad oddi wrth dir amaethyddol ac yn gyson gydad amcan adnoddau naturiol yr ACI i wneud y defnydd gorau o dir a ddatblygwyd eisoes ac i leihau'r pwysedd am ddtablygiad ar feysydd glas. Mae hi'n annhebygol y bydd yr effaith weddilliol yn arwyddocaol gan nad oes ardaloedd arwyddocao	

Rhan 3: Beth sy'n digwydd nesaf?